

СТАНОВИЩЕ

за заемане на академичната длъжност „доцент“
в професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“
за нуждите на Катедра „Телевизионно, театрално и киноизкуство“, Факултет по
изкуствата на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, обявен в ДВ, бр.36 от
17.04.2026 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Росица Константинова Обрешкова

Представените за разглеждане материали на единствения кандидат в конкурса – д-р Росица Константинова Обрешкова очертават убедителен професионален, художественотворчески, научноизследователски и педагогически профил, който по своята цялост и последователност отговаря на високите изисквания към кандидат за академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“, както и на допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Още образователната биография на кандидата показва органично съчетаване на актьорска и режисьорска подготовка. Д-р Обрешкова е завършила специалност „Актьорско майсторство за драматичен театър“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ в класа на проф. Димитрина Гюрова и чл.-кор. проф. Пламен Марков, а впоследствие придобива следдипломна квалификация по „Театрална режисура“ при проф. Маргарита Младенова. През 2017 г. защитава дисертационен труд на тема „Творящото въображение в акта на създаване на театрални светове“.

Тази двойна професионална перспектива – на актьор и режисьор – е съществена особеност на нейния творчески и педагогически облик. Тя позволява на кандидата да разглежда актьорското майсторство не единствено като система от технически умения, а като сложен процес на изграждане на сценична реалност, в който въображението, паметта, партньорството и живото общуване между актьор и публика са неразделни компоненти.

I. Художественотворческа дейност

Художествената биография на д-р Росица Обрешкова е значителна по обем и многообразие. Тя включва работа като актриса, режисьор, автор на драматургични текстове, сценарист и преподавател.

Особено впечатляваща е последователността в нейната авторска и режисьорска работа. Сред значимите ѝ реализации са „Змей“, „Нина“, „Кимоно“, „Играта Жуан“, „Зле съшитият Орфей“ и „Страшносмешно необщуване“. Последният проект е представян на фестивала „Сцена на кръстопът“ в Пловдив и на фестивала „Арт поток“ в Царево, а през 2023 г. е реализиран и във версията „На майка ми – Росица Данаилова“ на сцената на Народния театър „Иван Вазов“.

Паралелно с авторската си работа Обрешкова има значителна режисьорска практика, включваща постановки в Народния театър „Иван Вазов“, НАТФИЗ, както и в театрални структури в страната и чужбина. Сред тях са „Актрисата“, „Лунатици“, „Чайки пият чай“, „И само туй: Любов!“, „Както ви харесва“, „Тирамису“, „Мизантроп“, „Лека нощ, Патриция“, „Рибарски свади“ и „Роберто Зуко“. Част от тези спектакли са отличавани на международни театрални форуми, включително със специална награда на международен фестивал на ВГИК в Москва.

В най-новия период от творческата си дейност кандидатката реализира и постановката „Ние, врабчетата“ по Йордан Радичков със студенти в Университета в Осака, Япония, представена на студентския фестивал на чуждоезичния театър „Gogekisai“ през 2025 г. В професионалното ѝ портфолио присъстват и „Пет жени в еднакви рокли“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“, „Вавилонци“ по Станислав Стратиев в Торонто и националният концерт-спектакъл „Ламбо на 80: години любов“ в Народния театър „Иван Вазов“.

Особено значение за оценката на кандидата има комплексният художественотворчески труд, върху който е изграден представеният теоретичен самоанализ. Той обединява три произведения с различен мащаб и художествена природа – „Страшносмешно необщуване“, „Вавилонци“ и „Ламбо на 80: години любов“. Общото между тях е изследването на сценичното общуване, паметта, емпатията и отношенията между индивидуалното и колективното сценично преживяване.

Тук се откроява едно от съществените качества на кандидата – способността да превръща личния художествен опит в осмислена професионална методология. При „Страшносмешно необщуване“ това се проявява в непосредственото единство между автор, режисьор и изпълнител, а при „Ламбо на 80: години любов“ – в управлението на сложна ансамблова структура с участието на над 30 артисти и музиканти и интегрирането на живо сценично присъствие, музика и архивни мултимедийни материали.

Творческата практика на д-р Обрешкова е получила и обществено и професионално признание – награда от „Друмеви театрални празници“ – Шумен, награда за принос от Международния театрален фестивал „Сцена на кръстопът“ – Пловдив, както и отличия, свързани с отделни спектакли.

II. Научноизследователска и теоретична дейност

Втората силна страна на кандидатурата е научноизследователската дейност, която не стои изолирано от художествената практика, а произтича пряко от нея.

Централно място заема монографията „**Imagatrix**“, издадена през 2025 г. от Университетското издателство „Неофит Рилски“. В нея се изследват теоретичните и практическите параметри на активното въображение при създаването на театрална

реалност. Понятието „Imaginatix“ е представено като динамична ментална матрица, чрез която субективният творчески замисъл се превръща в обективирана сценична реалност. Изследването използва интердисциплинарен подход, включващ феноменологичен анализ, когнитивна психология и класически театрални системи.

Съществен принос на монографията е стремежът да бъдат класифицирани етапите, през които менталният образ преминава до своето материално сценично въплъщение чрез пространствени, пластични и словесни кодове. Това е особено важно за педагогиката на актьорското майсторство, тъй като поставя въпроса за въображението не като абстрактна творческа способност, а като процес, който може да бъде наблюдаван, анализиран и развиван.

Научната продукция на кандидатката включва още публикации в списание *NotaBene*, Годишника на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и други научни издания. Сред тях са „Осцилация между крайностите на апатия до емпатия. Нови творчески рефлексии“, „Непосилната скука на Доброто“, „Ненавременна Аргонавтика“, „Постдраматичният театър в посттравматичното утре“, „Проф. Стефан Данаилов – Мастера. Владетелят на нашите сърца...“, „Да уловиш митологичния образ“ и „Творящото въображение в служба на театъра“.

В тематично отношение тези публикации очертават устойчив научен интерес към въображението, театралното общуване, паметта, емпатията, съвременните театрални форми, актьорското образование и отговорността на твореца.

Особено важно е изследването „Ненавременна Аргонавтика“, в което практическят опит от онлайн обучението по актьорско майсторство е превърнат в предмет на теоретична рефлексия. Работата показва необходимостта от индивидуален подход към всеки актьор, стимулиране на въображението и работа с емоционалната памет, както и възможността за развиване на актьорски умения пред камера.

Тъкмо тук се намира един от най-съществените научно-приложни приноси на кандидатурата: опитът не просто да бъде описвана педагогическата практика, а да бъде извеждана като методология.

III. Педагогическа дейност и връзка с обучението по актьорско майсторство

Д-р Росица Обрешкова има продължителен педагогически опит в областта на актьорското образование. От 2002 до 2020 г. е главен асистент по „Актьорство за драматичен театър“ в НАТФИЗ в класа на проф. Стефан Данаилов, а от 2020 г. е главен асистент и художествен ръководител на клас по „Актьорско майсторство за драматичен театър“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Този продължителен педагогически опит е особено ценен, защото е натрупан в пряка връзка с активната професионална сцена. Обрешкова не преподава само от позицията на теоретик, а предава знания и умения, проверени в реалния художествен процес.

В теоретичния самоанализ ясно е формулирана връзката между художествената практика и обучението. Опитът от създаването, изиграването и управлението на „Страшносмешно необщуване“ е превърнат в инструментариум за работа със студентите по актьорско майсторство. Кандидатката посочва като част от педагогическия си подход стимулирането на студентите сами да генерират текстове, да мислят режисьорски и да създават независими творчески проекти. Този подход представлява съществена ценност в съвременното актьорско образование. Той не отменя традиционната школа, а я разширява чрез възможността младият актьор да бъде не само изпълнител, но и активен създател на сценичен материал.

Особено положително оценявам разбирането за преподавателската работа като предаване на професионална етика, сценична органика и творческа отговорност. В самоанализа е подчертана идеята за приемствеността в театъра като процес, който се предава чрез общия сценичен опит и чрез личния пример на преподавателя.

Тази концепция е убедително подкрепена и от практическите проекти със студенти. Постановката „Ние, врабчетата“ е създадена със студенти в Университета в Осака и представена на международен студентски фестивал, а „Пет жени в еднакви рокли“ е реализирана с участието на студенти от Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Следователно педагогическата дейност на д-р Обрешкова не е отделна от художествената ѝ практика, а се намира в постоянен обмен с нея. Това е особено съществено за професионалното обучение на актьори, при което истинската педагогическа стойност се доказва най-вече в процеса на работа – в репетиционната зала, на сцената и в непосредствения контакт със студента.

IV. Организационна и професионална активност

Професионалният профил на кандидатката включва и значителна организационна и кураторска дейност. От 2021 г. тя е програмен директор на Есенния международен театрален фестивал „Сцена на кръстопът“, където е организатор и куратор на основната и съпътстващата програма.

В рамките на фестивала Обрешкова е организираща и модерирала международни кръгли маси, посветени на актуални проблеми на театъра и изкуството. Участва и в научни конференции, международни творчески платформи и образователни инициативи, включително „Theater in Palm“, реализирана с подкрепата на програмата „Creative Europe“.

Тази дейност разширява професионалния хоризонт на кандидатката отвъд непосредствената работа в академичната аудитория и я поставя в активен диалог с българския и международния театрален процес.

V. Основни приноси

На основата на представените материали могат да бъдат открити следните основни приноси на д-р Росица Обрешкова:

1. Теоретичен принос – разработването и концептуализирането на понятието „Imaginatrix“ като модел за активното творещо въображение и неговото превръщане в сценична реалност.

2. Методически принос – свързване на феноменологичния, психологическия и театралния подход в разработването на инструменти за разбиране и развитие на творческия процес.

3. Педагогически принос – трансфер на художествения опит в обучението по актьорско майсторство чрез работа с въображението, емоционалната памет, индивидуалността на актьора, създаването на авторски текстове и развиването на творческа автономия.

4. Художественотворчески принос – последователно изграждане на авторски и режисьорски език, в който личната памет, документалността, митологичното мислене и съвременната театрална форма се срещат в оригинални сценични решения.

5. Принос към развитието и съхраняването на театралната памет – особено ясно проявен в проекта „Ламбо на 80: години любов“, където паметта за проф. Стефан Данаилов е превърната от статичен спомен в жив сценичен акт и в средство за професионална приемственост между поколенията.

6. Международен принос – развитие на българското театрално присъствие извън страната чрез постановката „Вавилонци“ в Торонто и чрез образователни и творчески проекти в международна среда. В самоанализа театърът зад граница е разгледан като пространство за съхраняване на езика, културната идентичност и колективната памет.

Заклучение

Въз основа на представените материали може да се направи категоричния извод, че д-р Росица Константинова Обрешкова притежава необходимата професионална, художественотворческа, научна и педагогическа зрялост за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 8.4.

Кандидатурата ѝ се отличава с рядко срещано съчетание между професионален сценичен опит, режисьорска практика, актьорска подготовка, авторска дейност,

научноизследователска работа и дългогодишна педагогическа практика. Особено ценно е, че тези направления не съществуват паралелно, а се допълват и взаимно обогатяват.

В научната си работа тя търси теоретичен език за процеси, които произлизат от живия театрален опит. В художествената си практика проверява своите идеи в непосредствен контакт с актьора и зрителя. В педагогическата си работа превръща натрупаното знание в метод за обучение и професионално формиране на младия актьор.

Съществено достойнство на кандидатурата е и последователното отстояване на разбирането за театъра като пространство на живото човешко общуване, паметта, емпатията и приемствеността. В този смисъл професионалният път на д-р Обрешкова демонстрира не само натрупан опит, но и ясно изразена творческа и педагогическа позиция.

Представената продукция и художественият творчески труд дават основание да се приеме, че кандидатката е изградила собствен професионален и методологически профил, с който може пълноценно да допринесе за развитието на академичното театрално образование.

Като оценявам високо цялостната дейност на гл. ас. д-р Росица Константинова Обрешкова, давам *положителна оценка* на нейната кандидатура и убедено препоръчвам да бъде избрана на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“.

Гр. София

15.08.2026

проф. д-р П. Господинов

penkogospodinov@natfiz.bg

OPINION

On the academic selection procedure for the position of "Associate Professor" in the professional field 8.4. "Theater and Film Arts"

for the requirements of the Department of Television, Theater, and Cinema Arts, Faculty of Arts at the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, announced in the State Gazette, issue no. 36 of April 17, 2026.

Candidate: Chief Asst. Prof. Rositsa Konstantinova Obreshkova, PhD

The materials submitted for review by the sole candidate in the competition – Dr. Rositsa Konstantinova Obreshkova – outline a compelling professional, artistic and educational research, and pedagogical profile. In its integrity and consistency, this profile meets the high standards required of a candidate for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 8.4. "Theater and Film Arts", as well as the additional requirements of the South-West University "Neofit Rilski". The candidate's educational background itself demonstrates an organic synthesis of acting and directing training. Dr. Obreshkova graduated in "Acting for Dramatic Theater" from the National Academy for Theatre and Film Arts "Krastyo Sarafov" (NATFA), in the class of Prof. Dimitrina Gyurova and Corresponding Member Prof. Plamen Markov, and subsequently obtained a postgraduate qualification in "Theater Directing" under Prof. Margarita Mladenova. In 2017, she defended a doctoral dissertation on the topic "The Creative Imagination in the Act of Manifesting Theatrical Worlds".

This dual professional perspective – that of both an actor and a director – constitutes an essential feature of her creative and pedagogical profile. It allows the candidate to view acting not merely as a system of technical skills, but rather as a complex process of constructing a scenic reality, wherein imagination, memory, partnership, and the live communication between actor and audience function as inseparable components.

I. Artistic and Creative Activity

The artistic biography of Dr. Rositsa Obreshkova is substantial in both volume and diversity. It encompasses work as an actress, director, playwright, screenwriter, and educator.

Particularly impressive is the consistency demonstrated across her authorial and directorial work. This dual professional perspective – that of both an actor and a director – constitutes an essential feature of her artistic and educational persona. It allows the candidate to view acting not merely as a system of technical skills, but rather as a complex process of constructing a scenic reality, wherein imagination, memory, partnership, and the live communication between actor and audience function as inseparable components.

Among her most significant stagings as an author and director are *Dragon (Zmey)*, *Nina*, *Kimono*, *The Juan Game*, *The Badly Stitched Orpheus*, and *Scary-Funny Non-Communication*. The latter project was presented at the Stage at a Crossroads Festival in

Plovdiv and the Art Stream Festival in Tsarevo. Furthermore, in 2023, it was staged at the Ivan Vazov National Theater in a specialized version titled *To My Mother – Rositsa Danailova*.

In parallel with her authorial work, Dr. Obreshkova maintains an extensive directorial practice, encompassing productions at the Ivan Vazov National Theater, the National Academy for Theatre and Film Arts (NATFA), as well as within various theatrical structures both in Bulgaria and abroad. Among them are *The Actress*, *Moonlight*, *Gulls Drink Tea*, *And Only This: Love!*, *As You Like It*, *Tiramisu*, *The Misanthrope*, *Goodnight*, *Patricia*, *The Chioggia Scuffles*, and *Roberto Zucco*. Several of these performances have received distinctions at international theater forums, including a special award at the VGIK International Festival in Moscow.

In the most recent period of her creative activity, the candidate also directed the production of *We, the Sparrows* based on Yordan Radichkov with students at Osaka University in Japan, which was presented at the Gogekisai student foreign-language theater festival in 2025. Her professional portfolio also includes *Five Women Wearing the Same Dress* at the South-West University "Neofit Rilski", *Babylonians* based on Stanislav Stratiev in Toronto, and the national concert-performance *Lambo at 80: Years of Love* at the Ivan Vazov National Theater.

Of particular significance for the evaluation of the candidate is the comprehensive artistic and creative work upon which the presented theoretical self-analysis is constructed. It brings together three productions of varying scale and artistic nature – *Scary-Funny Non-Communication*, *Babylonians*, and *Lambo at 80: Years of Love*. What these works share in common is their investigation into scenic communication, memory, empathy, and the dynamics between the individual and collective stage experience.

Here, one of the candidate's essential qualities comes to the fore – her ability to transform personal artistic experience into a well-conceptualized professional methodology. In *Scary-Funny Non-Communication*, this manifests as an immediate unity between author, director, and performer; whereas in *Lambo at 80: Years of Love*, it is demonstrated through the management of a complex ensemble structure involving over 30 artists and musicians, alongside the integration of live stage presence, music, and archival multimedia materials.

Dr. Obreshkova's creative practice has received both public and professional recognition, including an award from the Drumev Theater Days Festival in Shumen, a contribution award from the Stage at a Crossroads International Theater Festival in Plovdiv, as well as various accolades associated with individual productions.

II. Research and Theoretical Activity

The second strong point of the candidacy is the research activity, which does not stand isolated from artistic practice but rather stems directly from it.

A central position is occupied by the monograph *Imagatrix*, published in 2025 by the Neofit Rilski University Press. It investigates the theoretical and practical parameters of active imagination in the creation of theatrical reality. The concept of *imagatrix* is presented as a dynamic mental matrix through which the subjective creative intent is transformed into an

objectified scenic reality. The study employs an interdisciplinary approach, incorporating phenomenological analysis, cognitive psychology, and classical theatrical systems.

A substantial contribution of the monograph is its endeavor to classify the stages through which the mental image transitions toward its material stage embodiment via spatial, plastic, and verbal codes. This is particularly vital for the methodology of acting, as it frames imagination not as an abstract creative faculty, but as a process that can be observed, analyzed, and developed.

The candidate's research output further includes publications in the journal *NotaBene*, the Yearbook of the National Academy for Theatre and Film Arts "Krastyo Sarafov" (NATFA), and other scholarly editions. Among them are "Oscillation from the edge of Apathy toward Empathy. New Artistic Reflections", "The Unbearable Boredom of Goodness", "Untimely Argonautics", "Post-Dramatic Theater in the Post-Traumatic Tomorrow", "Prof. Stefan Danailov – The Master: The Ruler of Our Hearts...", "Capturing the Mythological Image", and "The Creative Imagination in the Service of Theater".

Thematically, these publications outline a sustained scholarly interest in imagination, theatrical communication, memory, empathy, contemporary theater forms, acting education, and the responsibility of the artist.

Of particular importance is the study "Untimely Argonautics", in which the practical experience gained from online acting training is transformed into a subject of theoretical reflection. The work demonstrates the necessity of an individualized approach to each actor, the stimulation of imagination, and engagement with emotional memory, alongside the potential for developing screen-acting skills.

It is precisely here that one of the most significant scientifically applied contributions of the candidacy resides: the endeavor not merely to describe pedagogical practice, but to derive it as a methodology.

III. Pedagogical Activity and Connection to Acting Training

Dr. Rositsa Obreshkova possesses extensive pedagogical experience in the field of acting education. From 2002 to 2020, she served as a Chief Assistant Professor in Acting for Dramatic Theater at NATFA in the class of Prof. Stefan Danailov, and since 2020, she has been a Chief Assistant Professor and Artistic Director of a class in Acting for Dramatic Theater at the South-West University "Neofit Rilski".

This prolonged pedagogical experience is particularly valuable because it has been amassed in direct connection with the active professional stage. Dr. Obreshkova does not lecture merely from the standpoint of a theorist; rather, she imparts knowledge and skills tested within the live artistic process.

The connection between artistic practice and training is clearly formulated in her theoretical self-analysis. The experience gained from creating, performing, and managing *Scary-Funny Non-Communication* has been transformed into a toolkit for working with acting students. As part of her pedagogical approach, the candidate emphasizes encouraging students

to generate their own texts, think from a director's perspective, and establish independent creative projects.

This approach represents a substantial value in contemporary acting education. It does not replace the traditional school of acting, but rather expands it by enabling the young actor to be not merely a performer, but an active creator of stage material.

I evaluate particularly positively her understanding of teaching as the transmission of professional ethics, scenic organic unity, and creative responsibility. The self-analysis underscores the idea of continuity in the theater as a process transmitted through shared stage experience and the personal example of the educator.

This concept is convincingly supported by practical projects carried out with students. The production of *We, the Sparrows* was created with students at Osaka University and presented at an international student festival, while *Five Women Wearing the Same Dress* was realized with the participation of students from the South-West University "Neofit Rilski".

Consequently, the pedagogical activity of Dr. Obreshkova is not detached from her artistic practice; rather, it exists in a constant exchange with it. This is particularly vital for the professional training of actors, where true pedagogical value is demonstrated above all in the process of production – within the rehearsal room, on the stage, and through direct contact with the student.

IV. Organizational and Professional Activity

The professional profile of the candidate also includes significant organizational and curatorial activity. Since 2021, she has served as the Program Director of the Stage at a Crossroads Autumn International Theater Festival, where she organizes and curates both the main and the parallel programs.

Within the framework of the festival, Dr. Obreshkova has organized and moderated international roundtables dedicated to contemporary issues in theater and the arts. She also participates in scientific conferences, international creative platforms, and educational initiatives, including Theater in Palm, realized with the support of the Creative Europe program.

This activity expands the candidate's professional horizon beyond immediate work within the academic classroom and positions her in an active dialogue with the Bulgarian and international theatrical process.

V. Main Contributions

On the basis of the submitted materials, the following main contributions of Dr. Rositsa Obreshkova can be distinguished:

1. **Theoretical Contribution** – The development and conceptualization of the term *Imagatrix* as a model for active creative imagination and its transformation into scenic reality.

2. **Methodological Contribution** – The integration of phenomenological, psychological, and theatrical approaches to design tools for understanding and developing the creative process.
3. **Pedagogical Contribution** – The transfer of artistic experience into acting training by engaging with imagination, emotional memory, individual actor identity, the creation of authorial texts, and the cultivation of creative autonomy.
4. **Artistic and Creative Contribution** – The consistent establishment of an authorial and directorial vocabulary wherein personal memory, documentality, mythological thinking, and contemporary theatrical form converge into original stage solutions.
5. **Contribution to the Development and Preservation of Theater Memory** – Particularly evident in the project *Lambo at 80: Years of Love*, where the memory of Prof. Stefan Danailov is transformed from a static recollection into a live scenic act and a conduit for professional continuity between generations.
6. **International Contribution** – The promotion of Bulgarian theater presence abroad through the production of *Babylonians* in Toronto, alongside educational and creative projects within an international environment. In the self-analysis, theater abroad is framed as a space for preserving language, cultural identity, and collective memory.

Conclusion

Based on the submitted materials, a definitive conclusion can be drawn that **Chief Asst. Prof. Rositsa Konstantinova Obreshkova, PhD** possesses the necessary professional, artistic-creative, scholarly, and pedagogical maturity to occupy the academic position of "**Associate Professor**" in the professional field **8.4. "Theater and Film Arts"**.

Her candidacy is distinguished by a rare combination of professional stage experience, directorial practice, acting background, authorial activity, research work, and long-standing pedagogical practice. It is particularly valuable that these fields do not merely exist in parallel, but rather complement and mutually enrich one another.

In her scholarly endeavors, she seeks a theoretical language for processes that stem from live theatrical experience. In her artistic practice, she tests her ideas through direct contact with the actor and the audience. In her pedagogical work, she transforms this accumulated knowledge into a method for the training and professional formation of the young actor.

A significant asset of the candidacy is also the consistent advocacy for the understanding of theater as a space for live human communication, memory, empathy, and continuity. In this sense, the professional journey of Dr. Obreshkova demonstrates not only accumulated experience, but also a clearly articulated creative and pedagogical stance.

The submitted output and artistic-creative work provide sufficient grounds to assume that the candidate has established her own professional and methodological profile, with which she can fully contribute to the development of academic theater education.

Evaluating highly the overall activity of Dr. Rositsa Konstantinova Obreshkova, I give a *positive assessment* to her candidacy and confidently recommend her for election to the academic position of "Associate Professor" in the professional field 8.4. "Theater and Film Arts".

Sofia

August 15, 2026

Prof. P. Gospodinov, Ph.D.

penkogospodinov@natfiz.bg